

Ngày Quốc Tế Phụ Nữ 2024

Lời kêu gọi hành động vì bình đẳng giới trong ngành dệt may của Liên minh Sàn lương Châu Á.

LIÊN MINH SÀN LƯƠNG CHÂU Á

Tháng 3 năm 2024

Nhân dịp kỷ niệm ngày Quốc Tế Phụ Nữ 2024, Liên minh sàn Lương Châu Á (AFWA) thể hiện tinh thần đoàn kết sát cánh với phụ nữ trên toàn thế giới, đặc biệt lao động nữ trong ngành may mặc. Hôm nay, chúng tôi cùng kêu gọi hành động giải quyết vấn đề “phi chính thức” trong chuỗi cung ứng toàn cầu tại Châu Á, một thách thức có tính hệ thống và đang ảnh hưởng lớn đến lao động nữ, duy trì sự phân biệt đối xử trên cơ sở giới và cản trở phụ nữ thực hiện các quyền cơ bản, chẳng hạn như quyền tự do thành lập tổ chức đại diện.

Một báo cáo gần đây của AFWA về tình trạng phi chính thức trong ngành dệt may, được thực hiện xuyên suốt trong 3 năm từ 2020 đến 2024 với sự phối hợp tham gia của 23 tổ chức công đoàn và các tổ chức lao động tại sáu quốc gia (Bangladesh, Campuchia, Ấn Độ, Indonesia, Pakistan và Sri Lanka) đã cung cấp một khuôn khổ (cách hiểu) mới về tính phi chính thức trong chuỗi cung ứng hàng may mặc toàn cầu. Những hành vi này nhằm bóc lột người lao động, chủ yếu là lao động nữ bằng cách loại trừ họ khỏi những sự bảo vệ thiết yếu của luật lao động và từ chối những lợi ích của họ, đồng thời tạo điều kiện thuận lợi cho việc thực hiện phân biệt đối xử trên cơ sở giới, tình trạng di cư và tình trạng xã hội một cách có hệ thống. Điều này làm nghiêm trọng hơn tình trạng dễ bị tổn thương cũng như bị gạt ra ngoài lề xã hội, khiến phụ nữ gặp rủi ro cao hơn khi bị bạo lực và quấy rối tình dục.

Để đáp ứng nhu cầu sản xuất nhanh và chi phí thấp của các nhãn hàng, các nhà máy may mặc ngày càng dựa vào các thực hành lao động phi chính thức. Những hoạt động này liên quan đến việc tuyển dụng lao động hợp đồng và các hình thức lao động tạm thời khác, tạo ra lực lượng lao động dễ bị tổn thương và dễ dàng bị lợi dụng. Người lao động làm việc phi chính thức nhận được mức lương thấp hơn, thiếu các điều kiện phúc lợi ngoài lương thiết yếu và có thể được tuyển dụng và bị sa thải theo quyết định của người sử dụng lao động.

Từ sử dụng lao động không có hợp đồng đến hợp đồng gia công với các nhà máy sản xuất không đăng ký hay người làm việc tại nhà, những hành vi này sẽ kéo dài chu kỳ dễ bị tổn thương và sự bóc lột đối với lực lượng lao động chủ yếu là nữ. Hơn nữa, khiến người lao động chuyển từ từ các vị trí lao động thường xuyên sang việc làm phi chính thức, điều đó góp phần tạo ra nguồn lao động linh hoạt, tạo điều kiện cho các nhà máy đáp ứng nhu cầu sản xuất.

Kêu gọi hành động

AFWA đưa ra kêu gọi hành động để giải quyết vấn đề về quyền của người lao động phi chính thức trong lĩnh vực may mặc với các khuyến nghị sau:

- AFWA kêu gọi hành động khẩn cấp của nhà nước ở các quốc gia sản xuất tăng cường hành lang pháp lý bảo vệ, bao gồm cả việc bắt buộc phải ký hợp đồng bằng văn bản cho tất cả người lao động và bảo vệ quyền của người lao động được tham gia các tổ chức công đoàn. Ngoài ra, phối hợp với các đoàn thể và các đại diện của ngành công nghiệp trong việc đàm phán một tỷ lệ lao động có thể chấp nhận được giữa lao động chính thức và lao động phi chính thức và xác định chỉ tiêu năng suất để chống lại tình trạng lao động quá sức. Những khuyến nghị này phù hợp với khuyến nghị của ILO vào tháng 6 năm 2015-Khuyến nghị chuyển đổi từ nền kinh tế phi chính thức sang nền kinh

tế chính thức (Số 204), tiêu chuẩn quốc tế đầu tiên tập trung vào nền kinh tế phi chính thức.

- Các quốc gia nơi các công ty (thương hiệu) hàng đầu đặt trụ sở được khuyến nghị thực hiện ràng buộc quyền con người trong các luật thẩm định quyền. Những luật này đảm bảo rằng người lao động trên toàn hệ thống chuỗi cung, bất kể mối quan hệ lao động, đều có hợp đồng lao động bằng văn bản và quyền gia nhập công đoàn. Những cân nhắc về giá cơ bản đối với các công ty dẫn đầu (lead firms) nên đảm bảo tiền lương, phúc lợi và quyền lợi theo luật định và duy trì đạo đức tiêu chuẩn được thiết lập thông qua đàm phán giữa công đoàn và các tổ chức đại diện người lao động, hiệp hội nhà cung cấp, công ty dẫn đầu và đại diện nhà nước sản xuất, đảm bảo bồi thường công bằng và thực hành tiêu chuẩn đạo đức.
- Hơn nữa, AFWA nhấn mạnh tầm quan trọng của việc duy trì các cam kết về đạo đức việc làm thông qua các tiêu chuẩn mua sắm công. Đặt ra các tiêu chí khuyến khích tìm nguồn cung ứng từ các nhà cung cấp cung cấp hợp đồng thường xuyên và mức lương đủ sống, góp phần hướng tới một chuỗi cung ứng bền vững và công bằng hơn.
- Cốt lõi của những khuyến nghị này là sự thừa nhận rằng bộ chuẩn hành vi tự nguyện của nhãn hàng đã được thực hiện thông qua các cơ chế kiểm toán xã hội, đã chứng minh là không đủ. Cần thiết thực hiện cơ chế bắt buộc để ràng buộc nhãn hàng thực hiện thẩm định nhân quyền, như được nêu trong Nguyên tắc Hướng dẫn của Liên Hợp Quốc về Kinh doanh và Nhân quyền (UNGPBHR).
- Vào Ngày Quốc tế Phụ nữ 2024, AFWA kêu gọi nỗ lực tập thể để giải quyết những vấn đề mang tính hệ thống trên. Chúng tôi kêu gọi các chính phủ, doanh nghiệp và các bên liên quan ưu tiên thực hiện các thực hành công bằng lao động, loại bỏ các hành vi phân biệt đối xử và bảo vệ quyền của mọi người lao động, đặc biệt là phụ nữ trong ngành may mặc. Cùng nhau phấn đấu vì một tương lai tất cả lao động nữ được trao quyền để tiếp cận và nâng cao quyền của họ cũng như chủ động lãnh đạo một cuộc sống có phẩm giá.